

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA TP.HCM
KHOA KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT MÁY TÍNH

ĐỒ ÁN THIẾT KẾ
KỸ THUẬT MÁY TÍNH

Thiết kế SoC RISC-V tích hợp EdgeAI
cho ứng dụng IoT

Học kỳ 251

GVHD: PGS. TS. Trần Ngọc Thịnh
ThS. Huỳnh Phúc Nghị

STT	Họ và tên	MSSV	Ghi chú
1	Lâm Nữ Uyển Nhi	2212429	
2	Vũ Đức Lâm	2211824	

TP. Hồ Chí Minh, Tháng 12/2025

Mục lục

Danh mục Ký hiệu và Chữ viết tắt	vi
1 Giới thiệu đề tài	1
1.1 Đặt vấn đề	1
1.2 Mục tiêu đề tài	1
1.3 Phạm vi đề tài	1
1.4 Phân chia công việc	1
1.5 Cấu trúc báo cáo	1
2 Cơ sở lý thuyết	2
2.1 Tổng quan về Mạng nơ-ron tích chập (CNN)	2
2.2 Kỹ thuật thiết kế bộ tăng tốc phần cứng (AI Accelerator)	2
2.3 Kiến trúc System-on-Chip trên nền tảng FPGA	2
3 Phân tích yêu cầu và Kiến trúc tổng quan	3
3.1 Phân tích yêu cầu thiết kế	3
3.2 Kiến trúc hệ thống tổng quan	3
3.3 Đặc tả giao diện kết nối	3
4 Thiết kế kiến trúc Accelerator và Chiến lược dòng dữ liệu	4
4.1 Phân tích toán học của phép tính tích chập	4
4.1.1 Standard Convolution (Tích chập tiêu chuẩn) . .	5
4.1.1.1 Công thức toán học tổng quát	5

4.1.1.2	Cấu trúc vòng lặp (Loop Nest)	5
4.1.2	Depthwise Separable Convolution	6
4.1.2.1	Depthwise Convolution (DW)	7
4.1.2.2	Pointwise Convolution (PW)	8
4.1.3	Yêu cầu đối với Kiến trúc thống nhất (Unified Architecture)	8
4.1.4	Kỹ thuật Gập Batch Normalization (BN Folding)	8
4.1.4.1	Công thức biến đổi trọng số	9
4.2	Chiến lược phân mảnh và Dòng dữ liệu để xuất	10
4.2.1	Định nghĩa khái niệm "Tile" (Mảnh dữ liệu)	10
4.2.2	Phương pháp Phân mảnh không gian dữ liệu (Space Partitioning)	11
4.2.2.1	Công thức chia khối (Block Calculation)	11
4.2.3	Thuật toán Điều phối Pass (Pass Scheduling)	12
4.2.3.1	Thuật toán cho Standard Convolution	12
4.2.3.2	Thuật toán cho Depthwise Convolution	13
4.2.4	Phân tích vấn đề tại biên và Dữ liệu dội ra	14
4.2.4.1	Cơ sở hình thành Dữ liệu dội ra	15
4.2.5	Cơ chế Ping-Pong Buffer và Logic xử lý hàng hợp lệ	16
4.2.6	Thuật toán Điều phối và Xoay vòng bộ nhớ	17
4.3	Thiết kế kiến trúc vi mô (Micro-architecture)	21
4.3.1	Kiến trúc Mảng tính toán (PE Array Architecture)	21
4.3.1.1	Cấu hình PE cho Tích chập Không gian (Spatial Convolution)	21
4.3.1.2	Hỗ trợ Depthwise Convolution	21
5	Hiện thực nền tảng SoC	23
5.1	Môi trường và Công cụ hiện thực	23
5.2	Cấu hình hệ thống xử lý (Processing System)	23

5.3	Thiết kế hệ thống kết nối (Interconnect Subsystem)	23
5.4	Tích hợp và Kiểm thử nền tảng cơ sở	23
6	Đánh giá hiệu năng lý thuyết	24
6.1	Phương pháp đánh giá: Mô hình Roofline	24
6.2	Ước lượng độ trễ và Tài nguyên	24
6.3	So sánh với các nghiên cứu liên quan	24
7	Kế hoạch phát triển	25
7.1	Đánh giá mức độ hoàn thành Giai đoạn 1	25
7.2	Kế hoạch thực hiện Giai đoạn 2	25
7.3	Tiến độ dự kiến	25

Danh sách hình vẽ

Danh sách bảng biểu

Danh mục Ký hiệu và Chữ viết tắt

Ký hiệu	Ý nghĩa
N	Kích thước lô (Batch size)
C	Số lượng kênh đầu vào (Input Channels)
M	Số lượng kênh đầu ra (Output Channels/Filters)
H_{in}, W_{in}	Chiều cao và chiều rộng của đặc trưng đầu vào (Input Feature Map)
H_{out}, W_{out}	Chiều cao và chiều rộng của đặc trưng đầu ra (Output Feature Map)
R, S	Chiều cao và chiều rộng của bộ lọc (Kernel Height, Kernel Width)
U	Bước trượt (Stride)
P	Kích thước vùng đệm (Padding)
I	Tensor dữ liệu đầu vào
O	Tensor dữ liệu đầu ra
W	Tensor trọng số (Weights)
B	Vector hệ số chêch (Bias)
O_{dw}	Đầu ra của lớp Depthwise Convolution
O_{pw}	Đầu ra của lớp Pointwise Convolution

Ký hiệu	Ý nghĩa
μ	Giá trị trung bình (Mean) trong Batch Normalization
σ	Phương sai (Variance) trong Batch Normalization
γ	Tham số tỉ lệ (Scale factor)
β	Tham số dịch chuyển (Shift factor)
ϵ	Hằng số Epsilon
Viết tắt	Ý nghĩa
AI	Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence)
SoC	Hệ thống trên chip (System-on-Chip)
FPGA	Mảng cổng lập trình được dạng trường (Field-Programmable Gate Array)
CNN	Mạng nơ-ron tích chập (Convolutional Neural Network)
DNN	Mạng nơ-ron sâu (Deep Neural Network)
RTL	Mức chuyển giao thanh ghi (Register Transfer Level)
IP	Sở hữu trí tuệ (Intellectual Property - Khối thiết kế phần cứng)
PE	Phần tử xử lý (Processing Element)
MAC	Phép tính Nhân-Cộng tích lũy (Multiply-Accumulate)
DMA	Truy cập bộ nhớ trực tiếp (Direct Memory Access)
AXI	Giao diện mở rộng nâng cao (Advanced eXtensible Interface - chuẩn AMBA)
BRAM	Block RAM (Bộ nhớ nội trên FPGA)
DSP	Digital Signal Processing (Khối xử lý tín hiệu số trên FPGA)
LUT	Bảng tra (Look-Up Table)
FF	Flip-Flop

Chapter 1

Giới thiệu đề tài

Chương này trình bày tổng quan về bối cảnh nghiên cứu, xác định mục tiêu cụ thể, phạm vi thực hiện và phân công nhiệm vụ giữa các thành viên trong nhóm.

1.1 Đặt vấn đề

1.2 Mục tiêu đề tài

1.3 Phạm vi đề tài

1.4 Phân chia công việc

1.5 Cấu trúc báo cáo

Chapter 2

Cơ sở lý thuyết

Chương này cung cấp các kiến thức nền tảng về Mạng nơ-ron tích chập (CNN), các kỹ thuật thiết kế phần cứng cho AI và kiến trúc System-on-Chip trên FPGA.

2.1 Tổng quan về Mạng nơ-ron tích chập (CNN)

2.2 Kỹ thuật thiết kế bộ tăng tốc phần cứng (AI Accelerator)

2.3 Kiến trúc System-on-Chip trên nền tảng FPGA

Chapter 3

Phân tích yêu cầu và Kiến trúc tổng quan

Chương này phân tích các ràng buộc thiết kế từ đó để xuất kiến trúc tổng thể của hệ thống SoC tích hợp AI Accelerator.

3.1 Phân tích yêu cầu thiết kế

3.2 Kiến trúc hệ thống tổng quan

3.3 Đặc tả giao diện kết nối

Chapter 4

Thiết kế kiến trúc Accelerator và Chiến lược dòng dữ liệu

Chương này trình bày chi tiết thiết kế của lõi IP Accelerator, bao gồm phân tích toán học, chiến lược tối ưu dòng dữ liệu và kiến trúc vi mô.

4.1 Phân tích toán học của phép tính tích chập

Để đảm bảo tính linh hoạt cho kiến trúc phần cứng, giúp hệ thống có khả năng hỗ trợ đa dạng các mô hình mạng nơ-ron từ kinh điển (như VGG16) đến các mô hình tối ưu cho thiết bị biên (như MobileNet), nhóm thực hiện đề tài đã tập trung phân tích đặc tả toán học của hai loại phép tính cốt lõi: **Standard Convolution** và **Depthwise Separable Convolution**.

Việc hiểu rõ bản chất toán học và cấu trúc dữ liệu của các phép tính này (bao gồm cả cơ chế xử lý biên - Padding) là cơ sở quan trọng để chúng tôi thiết kế nên một kiến trúc thống nhất (Unified Architecture).

4.1.1 Standard Convolution (Tích chập tiêu chuẩn)

Đây là phép tính nền tảng trong hầu hết các mạng CNN truyền thống. Về mặt toán học, tích chập tiêu chuẩn thực hiện việc trượt bộ lọc (filter) trên không gian đầu vào (H, W) , đồng thời tích lũy giá trị qua toàn bộ chiều sâu của kênh (Channels).

4.1.1.1 Công thức toán học tổng quát

Xét một lớp tích chập với đầu vào I có kích thước $C \times H_{in} \times W_{in}$ và bộ trọng số W có kích thước $M \times C \times R \times S$. Tham số Padding (P) được sử dụng để giữ nguyên kích thước không gian hoặc kiểm soát việc giảm kích thước. Giá trị đầu ra O tại kênh m , vị trí (h, w) được xác định bởi:

$$O[m][h][w] = B[m] + \sum_{c=0}^{C-1} \sum_{r=0}^{R-1} \sum_{s=0}^{S-1} I[c][h \cdot U + r - P][w \cdot U + s - P] \times W[m][c][r][s] \quad (4.1)$$

Trong đó:

- U : Bước trượt (Stride).
- P : Số lượng điểm ảnh đệm thêm vào mỗi cạnh (Padding).
- Điều kiện biên: Nếu chỉ số truy cập I nằm ngoài phạm vi $[0, H_{in} - 1]$ hoặc $[0, W_{in} - 1]$, giá trị trả về là 0 (Zero-padding).

4.1.1.2 Cấu trúc vòng lặp (Loop Nest)

Với giả thiết kích thước batch $N = 1$, chúng tôi mô hình hóa phép tính này dưới dạng 6 vòng lặp lồng nhau. Việc xử lý Padding thường được thực hiện bằng phần cứng chuyên dụng (Padding Logic) để tránh truy cập bộ nhớ ngoài vùng cho phép.

Algorithm 1: Standard Convolution (Standard Conv2D)

Input: $I[C][H_{in}][W_{in}]$, $W[M][C][R][S]$, Padding P , Stride U

Output: $O[M][H_{out}][W_{out}]$

for $m = 0$ **to** $M - 1$ **do**

r $c = 0$ *to* $C - 1$ **do**

for $h = 0$ **to** $H_{out} - 1$ **do**

for $w = 0$ **to** $W_{out} - 1$ **do**

for $r = 0$ **to** $R - 1$ **do**

for $s = 0$ **to** $S - 1$ **do**

$$h_{in} = h \cdot U + r - P$$

$$w_{in} = w \cdot U + s - P$$

if $h_{in} \geq 0 \wedge h_{in} < H_{in} \wedge w_{in} \geq 0 \wedge w_{in} < W_{in}$ **then**

$$val = I[c][h_{in}][w_{in}]$$

else

val = 0 /* Zero Padding */

end

$$O[m][h][w] \leftarrow O[m][h][w] + val \times W[m][c][r][s]$$

end

end

en

end

4.1.2 Depthwise Separable Convolution

Để giảm chi phí tính toán cho các thiết bị biên, các mô hình như MobileNet sử dụng kỹ thuật **Depthwise Separable Convolution**, tách phép chập chuẩn thành hai bước: **Depthwise (DW)** và **Pointwise (PW)**.

4.1.2.1 Depthwise Convolution (DW)

Phép tính này áp dụng bộ lọc riêng cho từng kênh đầu vào. Công thức tính toán bao gồm tham số Padding như sau:

$$O_{dw}[c][h][w] = \sum_{r=0}^{R-1} \sum_{s=0}^{S-1} I[c][h \cdot U + r - P][w \cdot U + s - P] \times W_{dw}[c][r][s] \quad (4.2)$$

Nhận xét: Việc xử lý Padding trong Depthwise cũng tương tự như Standard Conv, tuy nhiên do tính độc lập giữa các kênh, bộ điều khiển (Controller) cần đảm bảo logic Padding hoạt động chính xác cho từng luồng tính toán song song.

Algorithm 2: Depthwise Convolution (với Padding)

```

for  $c = 0$  to  $C - 1$  /* Parallel Channels */
  do
    for  $h = 0$  to  $H_{out} - 1$  do
      for  $w = 0$  to  $W_{out} - 1$  do
        for  $r = 0$  to  $R - 1$  do
          for  $s = 0$  to  $S - 1$  do
             $h_{in} = h \cdot U + r - P$ 
             $w_{in} = w \cdot U + s - P$ 
            if  $h_{in} \in [0, H_{in}) \wedge w_{in} \in [0, W_{in})$  then
               $O_{dw}[c][h][w] += I[c][h_{in}][w_{in}] \times W_{dw}[c][r][s]$ 
            end
          end
        end
      end
    end
  end

```

4.1.2.2 Pointwise Convolution (PW)

Pointwise Convolution là tích chập chuẩn với kernel 1×1 . Do kích thước kernel là 1×1 , tham số Padding thường được đặt bằng 0 ($P = 0$) và Stride $U = 1$ để giữ nguyên kích thước khung gian (H, W) , chỉ thay đổi số kênh từ C sang M .

$$O_{pw}[m][h][w] = \sum_{c=0}^{C-1} I[c][h][w] \times W_{pw}[m][c] \quad (4.3)$$

4.1.3 Yêu cầu đối với Kiến trúc thống nhất (Unified Architecture)

Từ các phân tích trên, nhóm nhận thấy rằng để bộ tăng tốc hoạt động hiệu quả cho cả hai trường hợp, kiến trúc phần cứng cần giải quyết được bài toán "kép":

- Cơ chế xử lý Padding động:** Phần cứng cần có khối logic để tự động chèn giá trị 0 khi chỉ số tính toán $(h \cdot U + r - P)$ bị âm hoặc vượt quá kích thước ảnh, thay vì phải tốn tài nguyên bộ nhớ để lưu trữ các viền số 0 thực tế.
- Tính linh hoạt của Mảng PE:** Các đơn vị tính toán cần có khả năng chuyển đổi chế độ giữa tích lũy theo khung gian (Standard/Pointwise) và tính toán độc lập theo kênh (Depthwise).

4.1.4 Kỹ thuật Gộp Batch Normalization (BN Folding)

Trong các mạng CNN hiện đại như MobileNet, lớp Batch Normalization (BN) thường được đặt ngay sau lớp Convolution để chuẩn hóa phân phối dữ liệu, giúp mạng hội tụ nhanh hơn. Công thức tính toán của lớp BN trong quá trình suy luận (Inference) cho một kênh m là:

$$y = \frac{x - \mu_m}{\sqrt{\sigma_m^2 + \epsilon}} \cdot \gamma_m + \beta_m \quad (4.4)$$

Trong đó:

- x : Giá trị đầu ra từ lớp Convolution (trước khi qua hàm kích hoạt).
- μ_m, σ_m : Giá trị trung bình (mean) và phương sai (variance) động (running statistics) của kênh m .
- γ_m, β_m : Tham số tỉ lệ (scale) và dịch chuyển (shift) được học trong quá trình huấn luyện.
- ϵ : Hằng số nhỏ để tránh chia cho 0.

Việc thực hiện trực tiếp công thức này trên phần cứng rất tốn kém do yêu cầu các phép toán phức tạp như căn bậc hai và phép chia. Tuy nhiên, do tại thời điểm suy luận, các tham số $\mu, \sigma, \gamma, \beta$ đều là hằng số, chúng tôi áp dụng kỹ thuật **BN Folding** để gộp toàn bộ phép tính BN vào trọng số (W) và bias (B) của lớp Convolution đi trước nó.

4.1.4.1 Công thức biến đổi trọng số

Giả sử đầu ra của lớp Convolution là $x = W_{orig} \cdot Input + B_{orig}$. Khi thay vào công thức BN, ta có:

$$y = \frac{(W_{orig} \cdot Input + B_{orig}) - \mu}{\sqrt{\sigma^2 + \epsilon}} \cdot \gamma + \beta \quad (4.5)$$

Phương trình trên có thể được viết lại dưới dạng một phép Convolution mới với trọng số W' và bias B' :

$$y = W' \cdot Input + B' \quad (4.6)$$

Trong đó, các tham số mới được tính toán trước (offline) bởi phần mềm

(driver) trước khi nạp xuống phần cứng:

$$W'[m][c][r][s] = W_{orig}[m][c][r][s] \cdot \frac{\gamma_m}{\sqrt{\sigma_m^2 + \epsilon}} \quad (4.7)$$

$$B'[m] = (B_{orig}[m] - \mu_m) \cdot \frac{\gamma_m}{\sqrt{\sigma_m^2 + \epsilon}} + \beta_m \quad (4.8)$$

Kết luận thiết kế: Nhờ kỹ thuật BN Folding, kiến trúc phần cứng của chúng tôi **không cần** thiết kế khối chức năng riêng cho Batch Normalization. Accelerator chỉ cần thực hiện phép tính Convolution bình thường với bộ trọng số (W', B') đã được tinh chỉnh, giúp tiết kiệm đáng kể tài nguyên DSP và giảm độ trễ xử lý.

4.2 Chiến lược phân mảnh và Dòng dữ liệu đè xuất

Để xử lý các Feature Map kích thước lớn trên tài nguyên phần cứng giới hạn, chúng tôi áp dụng chiến lược phân mảnh dữ liệu (Tiling) không chồng lấn. Mục này sẽ trình bày chi tiết cách thức chia nhỏ không gian dữ liệu và thuật toán điều phối các bước tính toán (Passes).

4.2.1 Định nghĩa khái niệm "Tile" (Mảnh dữ liệu)

Trong kiến trúc này, một "Tile" được định nghĩa là một phần nhỏ của khối dữ liệu gốc với kích thước được tối ưu hóa cho dung lượng bộ nhớ on-chip. Hệ thống xử lý ba loại Tile chính tương ứng với ba luồng dữ liệu. Đầu tiên, Input Tile (Mảnh đầu vào) là khối dữ liệu được cắt ra từ Input Feature Map gốc với kích thước $T_c \times T_h \times W$. Việc giới hạn số kênh nạp vào là T_c và chiều cao là T_h giúp dữ liệu vừa vặn với bộ nhớ đệm, trong khi chiều rộng W được giữ nguyên để tận dụng tính liên tục của dữ liệu trong bộ nhớ (Burst Read). Tiếp theo, Weight Tile (Mảnh trọng số) tập hợp các bộ lọc

cần thiết để xử lý cho Input Tile hiện tại, có kích thước $T_m \times T_c \times R \times S$. Cuối cùng, kết quả tính toán tương ứng tạo ra Output Tile (Mảnh đầu ra) với kích thước $T_m \times T_h \times W$.

4.2.2 Phương pháp Phân mảnh không gian dữ liệu (Space Partitioning)

Không gian tính toán của một lớp tích chập được định nghĩa bởi ba chiều chính: Chiều cao không gian (H), Chiều sâu kênh đầu vào (C), và Số lượng bộ lọc/kênh đầu ra (M). Chúng tôi chia nhỏ không gian này thành các khối (Block/Tile) độc lập dựa trên tham số phần cứng.

4.2.2.1 Công thức chia khối (Block Calculation)

Giả sử phần cứng có khả năng xử lý song song một khối dữ liệu kích thước $T_c \times T_h \times W$ và tạo ra T_m kênh đầu ra. Số lượng khối (Blocks) trên mỗi chiều được tính như sau:

- **Số khối theo chiều dọc (N_h):** Ảnh đầu vào chiều cao H được cắt thành N_h phần không chồng lấn.

$$N_h = \lceil \frac{H}{T_h} \rceil \quad (4.9)$$

Ví dụ: Với $H = 21, T_h = 11$, ta có $N_h = 2$ khối (Khối 0: hàng 0-10; Khối 1: hàng 11-20).

- **Số khối kênh đầu vào (N_c):** Tổng C kênh được chia thành N_c nhóm.

$$N_c = \lceil \frac{C}{T_c} \rceil \quad (4.10)$$

- **Số khối kênh đầu ra (N_m):** Tổng M bộ lọc được chia thành N_m nhóm.

$$N_m = \lceil \frac{M}{T_m} \rceil \quad (4.11)$$

Một đơn vị xử lý cơ sở, gọi là **1 Pass**, chính là quá trình hệ thống xử lý hoàn tất cho một cặp Input Tile và Weight Tile để cập nhật giá trị cho một Output Tile.

4.2.3 Thuật toán Điều phối Pass (Pass Scheduling)

Trình tự thực hiện các Pass phụ thuộc vào loại tích chập (Standard hay Depthwise) để tối ưu hóa việc tái sử dụng dữ liệu biên (như đã phân tích ở mục Dữ liệu dội ra).

4.2.3.1 Thuật toán cho Standard Convolution

Trong Standard Convolution, một điểm ảnh đầu ra cần tổng hợp dữ liệu từ **tất cả** các khối kênh đầu vào (N_c). Do đó, ta cần vòng lặp tích lũy (Reduction Loop) chạy qua N_c trước khi chuyển sang khối chiều cao khác.

Algorithm 3: Lịch trình Pass cho Standard Convolution

Input: N_m (Output Blocks), N_h (Height Blocks), N_c (Input Blocks)

for $m = 0$ **to** $N_m - 1$ **do**

1. Load Weights for Output Block m (Weight Stationary)

for $h = 0$ **to** $N_h - 1$ **do**

for $c = 0$ **to** $N_c - 1$ **do**

Pass (m, h, c):

- Nạp Input Block (c, h) kích thước $T_c \times T_h$
- Tính toán với Weight Block (m, c)
- Cộng dồn kết quả vào Buffer hiện tại (A hoặc B)

end

2. Xử lý biên & Ghi Output:

- Sau khi cộng đủ N_c passes: Output Block (m, h) đã hoàn tất (Valid).
- Ghi phần Valid xuống DRAM.
- Hoán đổi Ping-Pong Buffer (để dùng phần Dôi ra cho $h + 1$).

end

end

4.2.3.2 Thuật toán cho Depthwise Convolution

Trong Depthwise Convolution, kênh Input thứ i chỉ tính toán với kênh Filter thứ i . Do đó $N_c = N_m$ (số nhóm kênh Input bằng số nhóm kênh Output) và không có sự cộng dồn chéo giữa các nhóm. Vòng lặp tích lũy biến mất.

Algorithm 4: Lịch trình Pass cho Depthwise Convolution

Input: N_m (Channel Groups), N_h (Height Blocks)

for $g = 0$ **to** $N_m - 1$ **do**

1. Load Weights for Group g

for $h = 0$ **to** $N_h - 1$ **do**

Pass (g, h) :

- Nạp Input Block (g, h) kích thước $T_c \times T_h$
- Tính toán với Weight Block g
- Tạo ra ngay kết quả Output Block (g, h) (không cần cộng dồn)

2. Xử lý biên & Ghi Output:

- Ghi ngay phần Valid xuống DRAM.
- Hoán đổi Ping-Pong Buffer (lưu phần Dôi ra cho $h + 1$).

end

end

Pass 0	Pass 1	Pass 2	Pass 3
row 0-10, channel 0-10, filter 0	row 0-10, channel 11-20, filter 0	row 11-20, channel 0-10, filter 0	row 11-20, channel 11-20, filter 0
Pass 4	Pass 5	Pass 6	Pass 7
row 0-10, channel 0-10, filter 1	row 0-10, channel 11-20, filter 1	row 11-20, channel 0-10, filter 1	row 11-20, channel 11-20, filter 1

(a) Standard Convolution ($H = 21, M = 2$)

Pass 0	Pass 1	Pass 2	Pass 3
row 0-10, channel 0-10, filter 0-10	row 11-20, channel 0-10, filter 0-10	row 0-10, channel 11-20, filter 11-20	row 11-20, channel 11-20, filter 11-20

(b) Depthwise Convolution ($H = 21, M = 21$)

Hình 4.1: Minh họa chiến lược phân chia Pass cho hai loại tích chập với $T_h = 11$. (a) Standard Convolution chia thành 2 phần theo chiều dọc và tích lũy theo chiều sâu. (b) Depthwise Convolution xử lý độc lập từng nhóm kênh và chia 2 phần theo chiều dọc.

4.2.4 Phân tích vấn đề tại biên và Dữ liệu dội ra

Mặc dù chiến lược phân mảnh dữ liệu được áp dụng trên cả chiều kênh và chiều không gian, tác động của chúng lên luồng dữ liệu là khác nhau.

- Việc chia nhỏ chiều kênh (C, M) dẫn đến bài toán tích lũy tổng riêng

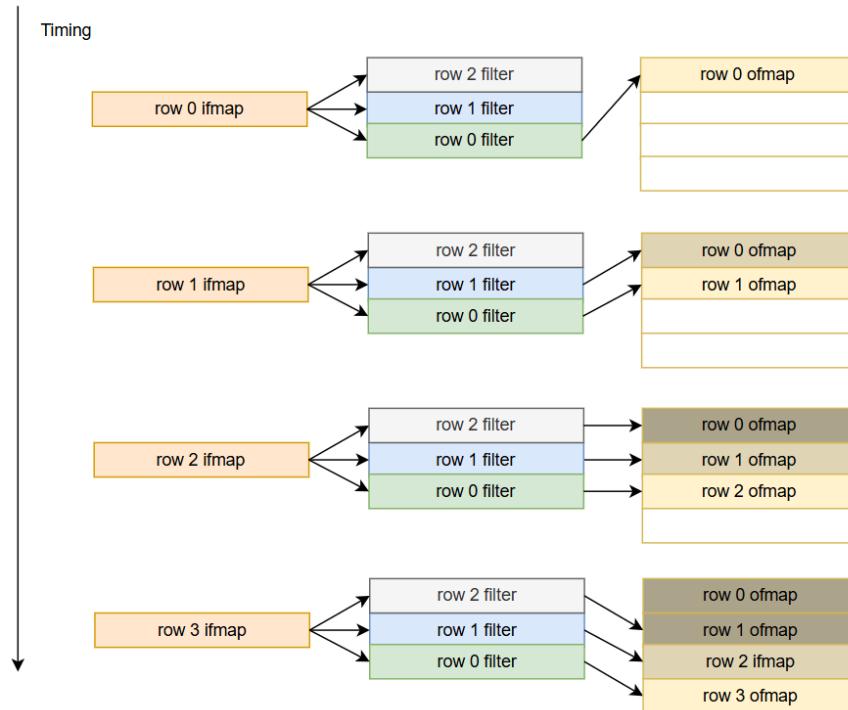
(Partial Sum Accumulation).

- Việc chia nhỏ chiều không gian (H) dẫn đến bài toán thiếu dữ liệu vùng lân cận cho cửa sổ trượt (Sliding Window Boundary).

Mục này tập trung phân tích vấn đề tại biên không gian, nguyên nhân chính dẫn đến sự cần thiết của cơ chế Ping-Pong Buffer đặc thù.

4.2.4.1 Cơ sở hình thành Dữ liệu dôi ra

Khi bộ lọc trượt theo chiều dọc, tại các hàng cuối cùng của một Tile không gian (gọi là Tile H_k), bộ lọc cần dữ liệu của các hàng tiếp theo (thuộc Tile H_{k+1}) để hoàn thành phép tính.

Hình 4.2: Sơ đồ minh họa quá trình tính toán tích chập và sự hình thành dữ liệu dôi ra (Residual Data) trong một pass với tile đầu vào $T_h = 4$ và bộ lọc kích thước 3×3 trong trường hợp số kênh của ifmap feature là 1.

Xét ví dụ cụ thể với Tile đầu vào có kích thước chiều cao $T_h = 4$ (các hàng 0, 1, 2, 3) và bộ lọc kích thước 3×3 . Khi thực hiện tích chập:

- Hàng 0, 1:** Có đầy đủ dữ liệu lân cận (trong phạm vi Tile hiện tại)

→ Tạo ra kết quả hoàn chỉnh (*Valid Output*).

- **Hàng 2:** Cần dữ liệu hàng [2, 3, 4]. Thiếu hàng 4 (thuộc Tile H_{k+1})
→ Kết quả chưa hoàn thiện.
- **Hàng 3:** Cần dữ liệu hàng [3, 4, 5]. Thiếu hàng 4, 5 (thuộc Tile H_{k+1}) → Kết quả chưa hoàn thiện.

Các kết quả tại hàng 2 và 3 được gọi là **Dữ liệu dôi ra (Residual Data)**. Số lượng hàng dôi ra luôn là $R - 1$. Để đảm bảo tính đúng đắn mà không cần nạp lại phần dữ liệu Input [2, 3] khi xử lý Tile H_{k+1} , hệ thống cần lưu trữ các giá trị dôi ra này và cộng dồn chúng với kết quả tính toán từ Tile tiếp theo.

4.2.5 Cơ chế Ping-Pong Buffer và Logic xử lý hàng hợp lệ

Để xử lý dữ liệu dôi ra (Residual Data) tại biên dưới của mỗi tile mà không cần nạp lại Input, hệ thống sử dụng hai bộ đệm đầu ra $Buffer_A$ và $Buffer_B$ hoạt động luân phiên.

Điểm quan trọng trong chiến lược này là số lượng hàng đầu ra hợp lệ (Valid Rows) sẽ khác nhau giữa Tile đầu tiên và các Tile tiếp theo:

- **Tile đầu tiên ($h = 0$):** Do không có dữ liệu tích lũy từ phía trên, bộ lọc trượt qua T_h hàng đầu vào chỉ tạo ra được $T_h - R + 1$ hàng đầu ra hoàn chỉnh. $R - 1$ hàng cuối cùng là dữ liệu dôi ra.
- **Các Tile tiếp theo ($h > 0$):** Nhờ tận dụng $R - 1$ hàng dôi ra từ bước trước (đã lưu trong Buffer), hệ thống sẽ hoàn thiện được các hàng này. Tổng số hàng hoàn chỉnh được ghi xuống DRAM trong bước này là đủ T_h hàng.

4.2.6 Thuật toán Điều phối và Xoay vòng bộ nhớ

Thuật toán 5 mô tả chi tiết quy trình quản lý bộ nhớ và luồng dữ liệu, minh họa rõ sự khác biệt khi xử lý Tile đầu tiên và các Tile sau.

Algorithm 5: Cơ chế Ping-Pong Buffer xử lý Dữ liệu dôi ra

Input: Input Tiles, Weights

Output: DRAM (Valid Output Feature Map)

Initialize pointers: $Buf_{curr} \leftarrow A$, $Buf_{next} \leftarrow B$

for $m = 0$ **to** $N_m - 1$ **do**

for $h = 0$ **to** $N_h - 1$ **do**

 // Bước 1: Tính toán và Tích lũy (Reduction Phase)

for $c = 0$ **to** $N_c - 1$ **do**

 Load Input Tile ($T_c \times T_h$)

 Perform Convolution

if $h == 0$ (First Tile) **then**

 Accumulate valid rows $[0 \dots T_h - R]$ into Buf_{curr}

 Accumulate residual rows $[T_h - R + 1 \dots T_h - 1]$ into

$Buf_{next}[0 \dots R - 2]$

else

 // Kế thừa residual từ bước trước đang nằm trong

Buf_{curr}

 Accumulate boundary contribution into

$Buf_{curr}[0 \dots R - 2]$

 Accumulate new body rows into $Buf_{curr}[R - 1 \dots T_h - 1]$

 Accumulate new residual rows into $Buf_{next}[0 \dots R - 2]$

end

end

 // Bước 2: Ghi kết quả và Xoay vòng (Drain & Swap Phase)

if $h == 0$ **then**

 // Tile đầu chỉ có ($T_h - R + 1$) hàng hợp lệ

 Drain Buf_{curr} rows $[0 \dots T_h - R]$ to DRAM

else

 // Các Tile sau hoàn thành đủ T_h hàng (gồm cả phần trả

 nợ tile trước)

 Drain Buf_{curr} rows $[0 \dots T_h - 1]$ to DRAM

 18

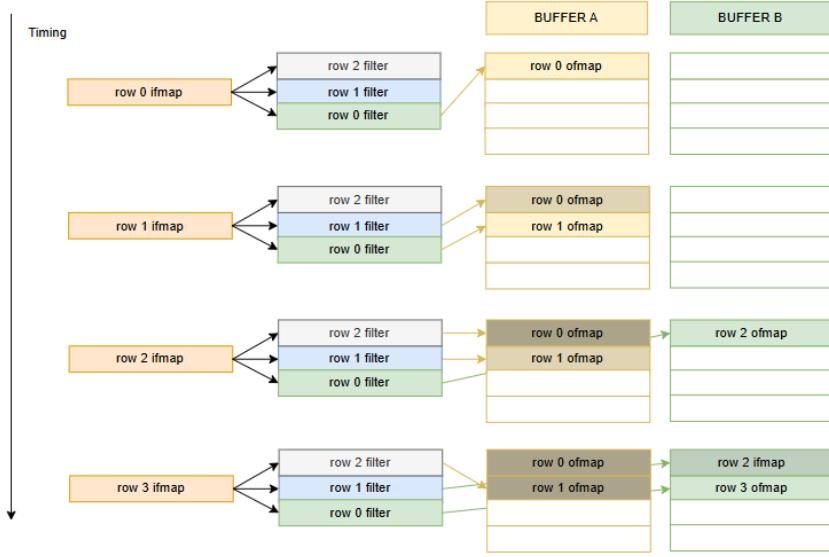
end

 Clear Buf_{curr} (Reset for future use)

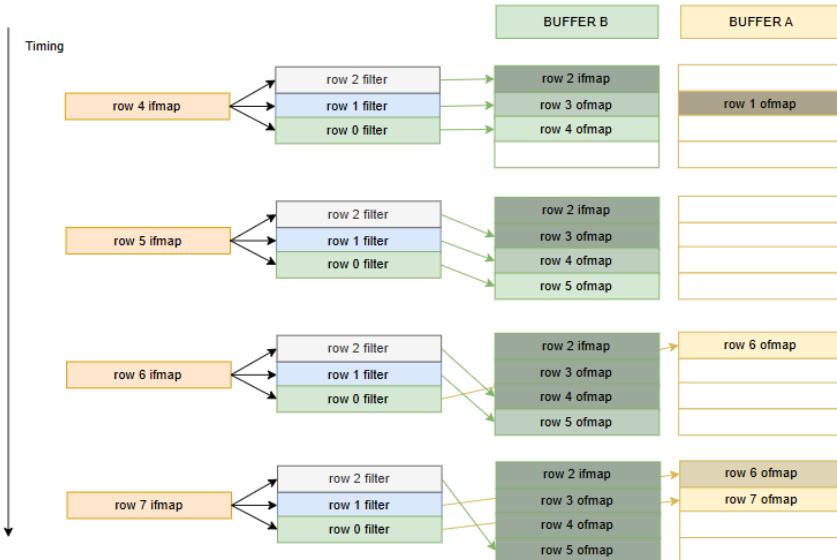
Swap pointers: $Buf_{curr} \leftrightarrow Buf_{next}$

Giải thích cơ chế:

1. Tại vòng lặp h , Buf_{curr} đóng vai trò tích lũy kết quả chính, còn Buf_{next} đóng vai trò hứng các giá trị dội ra (Residual) cho tương lai.
2. Khi $h = 0$: Chúng ta ghi các hàng dội ra vào đầu Buf_{next} .
3. Khi chuyển sang $h = 1$: Ta thực hiện Swap. Lúc này Buf_{curr} (vốn là Buf_{next} cũ) đã có sẵn dữ liệu dội ra ở các hàng đầu. Việc tính toán tiếp tục cộng dồn vào đó, biến chúng thành kết quả hoàn chỉnh (Valid).
4. Quá trình ghi xuống DRAM (Drain) ở $h > 0$ sẽ ghi toàn bộ T_h hàng, bao gồm cả những hàng vừa được hoàn thiện từ dữ liệu dội ra.

(a) Trạng thái xử lý Tile H_k : Valid vào Buffer A, Residual vào Buffer B

(b) Trạng thái xử lý Tile H_{k+1} : Tích lũy vào Buffer B, Residual mới vào Buffer A

Hình 4.3: Minh họa cơ chế Ping-Pong Buffer để xử lý dữ liệu dôi ra giữa hai Tile không gian liên tiếp. (a) Trong Pass xử lý Tile H_k , kết quả dôi ra được lưu chờ ở Buffer B. (b) Trong Pass xử lý Tile H_{k+1} , dữ liệu dôi ra từ Buffer B được cộng dồn với kết quả mới, đồng thời tạo ra dữ liệu dôi ra mới quay lại Buffer A.

4.3 Thiết kế kiến trúc vi mô (Micro-architecture)

4.3.1 Kiến trúc Mảng tính toán (PE Array Architecture)

4.3.1.1 Cấu hình PE cho Tích chập Không gian (Spatial Convolution)

Mảng tính toán được tổ chức để ánh xạ trực tiếp chiều cao R của bộ lọc lên phần cứng. Hệ thống sử dụng một nhóm gồm R phần tử xử lý (PE) hoạt động phối hợp (Cooperative PEs) để tính toán cho một hàng đầu ra (Output Row).

- **Phân bô dữ liệu:** Mỗi PE trong nhóm R này chịu trách nhiệm lưu trữ và tính toán cho một hàng trọng số (Weight Row) của bộ lọc kích thước $R \times S$.
- **Cơ chế trượt (Sliding Mechanism):** Các PE cùng trượt trên các hàng dữ liệu đầu vào tương ứng. Kết quả từ R PE này được cộng dồn (Reduction) để tạo ra một điểm pixel đầu ra hoàn chỉnh.
- **Tổng số PE:** Để hỗ trợ tính toán song song cho T_c kênh đầu vào và T_m kênh đầu ra, tổng số PE của hệ thống là:

$$N_{PE} = R \times T_c \times T_m \quad (4.12)$$

4.3.1.2 Hỗ trợ Depthwise Convolution

Trong chế độ Depthwise, vì mỗi kênh đầu vào chỉ tương tác với một bộ lọc duy nhất (T_c input channels \leftrightarrow T_c output channels), kiến trúc phần cứng tự động cấu hình lại đường dẫn dữ liệu:

- Nhóm R PE vẫn hoạt động như cũ để xử lý không gian.

- Tuy nhiên, T_c nhóm PE (vốn dùng để cộng dồn kênh trong Standard Conv) giờ đây sẽ hoạt động độc lập, mỗi nhóm xử lý một kênh riêng biệt (Channel-Parallelism).
- Điều này đảm bảo không có PE nào bị lãng phí (idle) khi chuyển từ Standard sang Depthwise, giải quyết triệt để vấn đề hiệu suất thấp thường gặp ở các kiến trúc systolic array truyền thống.

Chapter 5

Hiện thực nền tảng SoC

Chương này trình bày quá trình xây dựng hệ thống SoC cơ sở trên FPGA, bao gồm cấu hình vi xử lý, hệ thống bus và tích hợp các ngoại vi.

5.1 Môi trường và Công cụ hiện thực

5.2 Cấu hình hệ thống xử lý (Processing System)

5.3 Thiết kế hệ thống kết nối (Interconnect Subsystem)

5.4 Tích hợp và Kiểm thử nền tảng cơ sở

Chapter 6

Đánh giá hiệu năng lý thuyết

Chương này sử dụng các mô hình giải tích để ước lượng hiệu năng, độ trễ và tài nguyên tiêu thụ của kiến trúc đề xuất.

6.1 Phương pháp đánh giá: Mô hình Roofline

6.2 Ước lượng độ trễ và Tài nguyên

6.3 So sánh với các nghiên cứu liên quan

Chapter 7

Kế hoạch phát triển

Chương này tổng kết các kết quả đạt được trong Giai đoạn 1 và đề ra kế hoạch chi tiết cho việc hiện thực và kiểm thử trong Giai đoạn 2.

7.1 Đánh giá mức độ hoàn thành Giai đoạn

1

7.2 Kế hoạch thực hiện Giai đoạn 2

7.3 Tiến độ dự kiến